dem a vlhkem. Z hlediska kvality materiálu by určitě bylo lepší dovážet na stavbu již hotové prefabrikáty.

Stavební dozorce měl na starost zkoumat každou dodávku cementu, testovat materiál a dohlížet na to, aby se bloky nevyráběly a nepokládaly v době, kdy mrzlo. Aby proces probíhal hladce, byly důležité pravidelné dodávky materiálů. Langovi se to však nepodařilo zajistit a výrobcům betonových bloků se několikrát stalo, že museli čekat, až přivezou cement nebo žulové kamenivo. Nebylo to způsobeno jeho neschopností, spíše tím, že byl hluboce pod rozpočtem smlouvy a měl problémy s hotovostí. Nebyl prvním kontraktorem, který se s takovými problémy potýkal a může to vysvětlovat, proč odmítal zavedení nočních směn, užití lokomotiv a proč naopak zaměstnával více lidí, aby se stihlo víc práce.

Langův nízký rozpočet na stavbu činil 54 680 liber, přestože mohl zvýšit cenovou nabídku – průměrný rozpočet mohl stát o 20 000 liber více. Zdržení může být přičteno jeho nerealistickému financování.

Manažer místní Lloyds Bank, Frederick J. Paul, fotograficky zdokumentoval výstavbu viaduktu v Calstocku. Preciznost konstrukce byla výborně podpořena lanovkou vedoucí mezi oběma břehy, kterou byly přepravovány prefabrikáty, lešení i dělníci. Byl to nápad architekta Langa, stavební inženýři požadovali, aby u každého pilíře byla postavena dřevěná konstrukce.

Obr. 9 Kontrast starého a nového – nové betonové nábřeží Calstocku z roku 2004

Fig. 9 The old and the new – Calstock village's newly landscaped riverside area 2004

Hodnocení poroty

Viadukt je stavební dominantou vévodící obci Calstock. Beton byl pravděpodobně vybrán místním dodavatelem jako levnější náhražka kamene. Je to příklad jednoho z prvních, ne-li vůbec prvního, užití prefabrikovaného betonu. Byl to inovativní počin v dané době a lokalitě i určitá provokace v sousedství místního kamenolomu. Na viaduktu jsou sice vidět některé původní vysprávky, ale jinak je povrchová úprava výborná. Výstavba viaduktu je zdokumentována ve dvou publikacích: *Coleman P.*, A Guide to Calstock (Průvodce Calstockem), Ecosouthwest, 1988, str. 44 a *Parkhouse N.*, Building Calstock Viaduct (Stavba viaduktu v Calstocku), Archive, Issue 2, str. 33–56.

Concrete for the Construction Industry, November/December 2004, Vol. 38, No. 10, str. 28–40, redakčně zkráceno, kj, jm

„STAVĚNÍ MOSTŮ"

Americké Centrum pro výzkum materiálů na bázi cementu ACBM (The Center for Advanced Cement-Based Materials) je zaměřené na výzkum, vzdělávání a transfer technologií v oblasti cementářského a betonářského průmyslu. ACBM bylo založeno Národní vědeckou organizací (NSF) v roce 1989. NSF v průběhu jedenácti let finančně podporovala ACBM – prosperující centrum sloužící průmyslu mnoha různými způsoby. V roce 2000 finanční podpora NSF skončila.

Vedení ACBM posledního roku s finanční podporou velmi dobře využilo. Jeho členové se zaměřili na cílové skupiny, zprostředkovali rozhovory se zástupci cementářského a betonářského průmyslu a uspořádali mnohá zasedání, na nichž se řešila nová podoba ACBM v 21. století. Drtivá většina odpovědí od zástupců průmyslu zněla, že hlavní prioritou je zaměřit se na nové technologie cementu a betonu. Některé odpovědi požadovaly na ACBM pokračování ve vzdělávacích programech a osvětových službách, hodnotily centrum jako organizaci schopnou komunikovat odborným jazykem a efektivní v transferu nejnovějších technologií do průmyslu.

Od roku 2000 je ACBM podporováno výhradně jen členy průmyslu. Byl vypracován stupňovitý systém členství, který žádá o příspěvek všechny velké i malé firmy. Sponzorující firmy platily roční příspěvky ve čtyřech úrovních průmyslového partnerství od ředitelské úrovně za 100 000 USD přes nižší úrovně za 60 000 nebo 30 000 USD až po základní partnerství za 3 000 USD. K různým úrovním podpory patří různý přístup k výhodám členství. Nejvyšší úroveň tvoří představenstvo ACBM. Všechny členské firmy, které se zúčastňují technických zasedání (každého půl roku), mají volební právo, co se týče programů a aktivit centra. Tento systém financování ACBM prostřednictvím členských příspěvků velmi dobře sloužil během prvních čtyř let samostatného fungování centra.

V létě 2003 byla ředitelem ACBM Surendrou P. Shahem ustanovena pracovní skupina, která měla vytvořit přehled všech členů průmyslového partnerství a zjistit, zda ACBM adekvátně slouží jejich potřebám, jaké kladné zkušenosti mají s ACBM, a co by naopak v jeho činnosti rádi změnili. Na základě získaných informací pracovní skupina navrhla změnu struktury stupňovitého členství s ročními poplatky 35 000 USD a vedení ACBM návrh schválilo.

V roce 2004 došlo k dalším změnám a vzniku dvou nových okruhů výzkumu (Self-Consolidating Concrete a Early-Age Properties). Pro spolupráci na nových technických projektech byl vytvořen tým vědců z univerzit, průmyslových podniků, ACBM i z jiných výzkumních institucí a byly stanoveny technické priority a směry komunikace. První výsledky výzkumu byly prezentovány na technickém zasedání ACBM v říjnu 2004.

Každá změna bývá provázena přechodnými problémy vývoje, přesto ACBM pokračuje ve své činnosti jako životaschopná organizace zaměřená na výzkum, vzdělávání, transfer technologií a prezentaci nejkvalitnějších výsledků cementářskému a betonářskému průmyslu.

James Lingscheit
ředitel průmyslových a vzdělávacích programů ACBM

The newsletter of ACBM, Fall/Winter 2004, Vol. 15, No. 1